

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนบูรณาการการจัดทรวรเรียนรู้ความรับผิดชอบกับ

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องการดำรงชีวิตของพืช

เรื่อง พืชใบเลี้ยงเดี่ยวและใบเลี้ยงคู่ สอดแทรกความรับผิดชอบ เวลา 2 ชั่วโมง

สาระที่ 1 : สิ่งมีชีวิตกับกระบวนการดำรงชีวิต

สาระสำคัญ

พืชใบเลี้ยงเดี่ยว และพืชใบเลี้ยงคู่ เป็นการจำแนกพืชมีดอก โดยใช้เส้นใบเป็นเกณฑ์ ซึ่งพืชมีดอกโดยทั่วไป จะมีลักษณะของราก ต้นอ่อน ลำต้น ดอก เส้นใบที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. อธิบายลักษณะของพืชใบเลี้ยงเดี่ยวได้
2. อธิบายลักษณะของพืชใบเลี้ยงคู่ได้
3. จำแนกพืชออกเป็นพืชใบเลี้ยงเดี่ยวและ ใบเลี้ยงคู่ได้
4. ปฏิบัติงานตามคำสั่งด้วยความรับผิดชอบและเสร็จตามกำหนดเวลา

สาระการเรียนรู้

1. ลักษณะของพืชใบเลี้ยงเดี่ยว
  - พืชใบเลี้ยงเดี่ยว มีลักษณะดังนี้
    - 1.1 มีใบเลี้ยงในเดี่ยว
    - 1.2 มีเส้นใบแบบขนาน
    - 1.3 มีรากฝอยยึดลำต้น
    - 1.4 มีลำต้นเป็นข้อ และปล้องมองเห็นชัดเจน
    - 1.5 จำนวนกลีบดอกทั้ง 3 กลีบหรือทวีคูณของ 3
2. ลักษณะของพืชใบเลี้ยงคู่
  - พืชใบเลี้ยงคู่ มีลักษณะดังนี้
    - 2.1 มีใบเลี้ยงสองใบ
    - 2.2 มีเส้นใบแผ่ร่างแห
    - 2.3 มีรากแก้วและรากแขนงยึดลำต้น
    - 2.4 มีลำต้นที่มองเห็นข้อ และปล้องไม่ชัดเจน
    - 2.5 จำนวนกลีบดอกมี 4 – 5 กลีบ หรือทวีคูณของ 4 – 5

3. ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานเป็นกลุ่ม

กระบวนการเรียนรู้

1. สานทนากำหนดนักเรียนเพื่อหาทวนลักษณะของพืชมีดอก โดยใช้คำถาม ดังนี้

1.1 พืชมีดอกมีลักษณะของลำต้นเป็นอย่างไร

1.2 พืชมีดอกมีลักษณะและจำนวนของกลีบดอกเป็นอย่างไร

1.3 นักเรียนสังเกตเห็นความแตกต่างของพืชมีดอกอย่างไรบ้าง

2. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม

3. ให้นักเรียนเลือกประธานและเลขานุการกลุ่ม

4. พานักเรียนออกไปสำรวจรอบ ๆ บริเวณ โรงเรียน โดยมีข้อตกลงที่จะออกไปสำรวจ

ว่านักเรียนทุกกลุ่มจะต้องช่วยกันสังเกตลักษณะต่าง ๆ ของพืชแต่ละชนิดตามหัวข้อต่อไปนี้

4.1 ชื่อพืชอะไร

4.2 ลักษณะลำต้นเป็นอย่างไร

4.3 ลักษณะดอกเป็นอย่างไร

4.4 ลักษณะเส้นใบเป็นอย่างไร

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปราย และช่วยกันบันทึกข้อมูล

6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของพืชใบเลี้ยงเดี่ยว และพืชใบเลี้ยงคู่

จากห้องสมุด หนังสือเรียน และ ใบความรู้ แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

6.1 พืชใบเลี้ยงเดี่ยวได้แก่อะไรบ้าง

6.2 พืชใบเลี้ยงคู่ได้แก่อะไรบ้าง

6.3 นักเรียนสังเกตเห็นได้อย่างไรว่าพืชชนิดใดมีใบเลี้ยงเดี่ยว และพืชใดเป็นพืช

ใบเลี้ยงคู่

7. ให้นักเรียนแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการรายงานและปฏิบัติงานกลุ่ม

8. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายกลุ่ม

การวัดผลและประเมินผล

1. ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

2. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

3. การนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

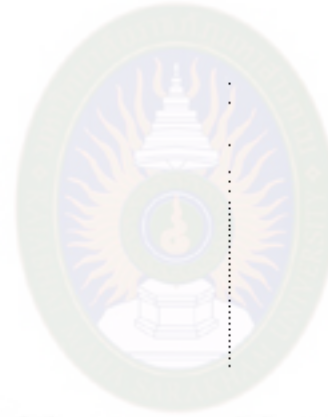
4. การตรวจผลงาน

- แบบบันทึกผลการทดลอง

5. การวัดผลคณาจารย์ทางวิทยาศาสตร์

เกณฑ์การประเมิน

1. สังเกตการณ์ใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียน ผ่านเกณฑ์อย่างน้อย 60 %
2. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ผ่านเกณฑ์อย่างน้อย 60 %
3. การนำเสนอผลงานหน้าชั้น ผ่านเกณฑ์อย่างน้อย 60 %
4. การตรวจผลงาน ผ่านเกณฑ์อย่างน้อย 60 %

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนบูรณาการการจัดการเรียนรู้ความรับผิดชอบกับ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การอ่านกลอนสุภาพ (กลอนแปด) สอดแทรกความสามัคคี

เรื่อง การผจญภัยของสุดสาคร เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

บทร้อยกรองในวรรณคดีไทยนอกจากจะเป็นความงดงามทางด้านภาษาแล้ว ยังถือว่าเป็นมรดกอันล้ำค่าของประเทศไทย ซึ่งมีความไพเราะงดงาม ในฐานะเราเป็นคนไทย เราต้องร่วมสามัคคีช่วยกันสืบทอดและอนุรักษ์สืบทอดประเพณีความงามทางด้านภาษาไว้ให้คงอยู่ชาติไทยยาวนานเท่านั้น

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. อ่านทำนองเสนาะกลอนสุภาพได้
2. บอกลักษณะรูปแบบของกลอนสุภาพได้
3. แต่งกลอนสุภาพได้
4. ร่วมรณรงค์สามัคคีในการสืบทอดศิลปประเพณีความงามทางด้านภาษา

สาระการเรียนรู้

1. รูปแบบแผนผังกลอนแปดหรือกลอนสุภาพได้
2. การอ่านทำนองเสนาะกลอนสุภาพ
3. การแต่งกลอนสุภาพ
4. การร่วมกันอนุรักษ์ภาษา

บูรณาการความสามัคคี

1. รู้จักปฏิบัติตน ในการอยู่ร่วมกันในสังคม
2. ทำงานที่ได้รับมอบหมายจากครูผู้สอนร่วมกับเพื่อนอย่างมีความสุข
3. มีความสามัคคี ช่วยเหลือแบ่งปัน เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการทำงานร่วมกับ

บุคคลส่วนมาก

กิจกรรมการเรียนรู้

1. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ 5 – 6 คน แต่ละกลุ่มประกอบด้วยนักเรียนที่มีระดับภูมิปัญญาสูง กลาง และต่ำ ในแต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม

2. นักเรียนนำการบ้านที่ครูมอบหมายให้ในชั่วโมงที่แล้วส่งครู ครูตรวจแบบฝึกหัดทีละคนแล้วส่งคืน

3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้เรื่อง แผนผังกลอนสุภาพ ครูอธิบายเพิ่มเติมหรือยกตัวอย่าง

4. เน้นนักเรียนให้มีความสามัคคีร่วมกันแต่งกลอนสุภาพจากนั้นครูให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาอ่านหน้าชั้นเรียน

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันทำแบบฝึกหัด ถอดกลอนนิทานในบทเรียนที่ในร้อยแก้วกลุ่มละ 1 บท เสร็จแล้วนำส่งครูตรวจให้คะแนน

6. นักเรียนทุกคนทำแบบฝึกหัด ทหาความหมายของคำศัพท์แล้วส่งครูเฉลยพร้อมกัน

- ชื่อกรรเรียน
1. แผนผังกลอนสุภาพ
  2. แบบฝึกหัด
  3. หนังสือเรียนชุด วรรณคดีลำนำ ชั้น ป.4

การวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตรายบุคคล
2. สังเกตการปฏิบัติกิจกรรมและการทำงาน
3. แบบฝึกหัด

เกณฑ์การประเมิน

1. นักเรียนทำแบบฝึกหัดได้ไม่ต่ำกว่า 80 %

แผนบูรณาการการจัดการเรียนรู้ความมีระเบียบวินัย

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 จำนวนที่มากกว่า 100,000 สอดแทรกความมีระเบียบวินัย

เรื่อง การบอกค่ารวม การอ่านและเขียนตัวหนังสือ ตัวเลขสิบคู่ อารมณ์ดีด้วยไทยแทนจำนวน
เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

เลขโดดในระบอบตัวเลขสิบคู่อารบิก มี 10 ตัว คือ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 เรา
สามารถเขียนเป็นตัวเลขไทย เพื่อใช้แทนค่าของจำนวนอย่างมีระเบียบตรงตามตำแหน่งของ
ตัวเลขเท่านั้น

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถอ่านและเขียนตัวเลขไทย ตัวเลขสิบคู่อารบิกและ
ตัวหนังสือแทนจำนวนที่มากกว่า 100,000 ได้ ปฏิบัติตนตามระเบียบวินัยของห้องเรียน
ทำงานด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาดและถูกต้อง

บูรณาการกับคุณธรรม

1. รู้จักปฏิบัติตนให้อยู่ในข้อตกลงของห้องเรียน
2. ส่งทำงานที่ได้รับมอบหมายตรงตามเวลาที่กำหนด
3. แต่งกายให้ถูกระเบียบอยู่เสมอ
4. ทำงานด้วยความเป็นระเบียบ สะอาด และถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ทดสอบก่อนเรียน
2. ให้นักเรียนร่วมกันทบทวน โดยหยิบบัตรตัวเลขไทย และตัวเลขอารบิกที่มีค่าเกิน
100,000 ครั้งละ 1 บัตร แล้วร่วมกันบอกค่าของจำนวน อ่านค่าของตัวเลขในแต่ละหลักทีละ
บัตรหลาย ๆ จำนวน และแสดงค่าของบัตรเลขโดยใช้ลูกคิด ตารางร้อย ตารางสิบ ตาราง
หน่วย

3. ครูแนะนำให้นักเรียนรู้จักหลักล้าน ซึ่งอยู่ถัดไปทางซ้ายมือจากหลักแสนซึ่งมีค่าเป็น
สิบเท่าของหลักแสน และหลักสิบล้าน ร้อยล้าน ซึ่งอยู่ถัดไปทางซ้ายมือของหลักล้าน พร้อม
ทั้งยกตัวอย่างจำนวนต่าง ๆ

4. ให้นักเรียนเขียนตัวเลขฮินดูอารบิก ตัวเลขไทยแทนจำนวนที่อ่านจากบัตรจำนวน พร้อมทั้งเขียนเป็นตัวหนังสือบนกระดานเพื่อฝึกทักษะการเขียนอย่างถูกต้องและให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย

5. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด แล้วร่วมกันตรวจคำตอบ พร้อมแสดงความคิดเห็นในคำตอบแต่ละข้อ

6. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องการนำตัวเลข ใดคมาใช้ในการอ่าน การเขียนตัวเลขฮินดูอารบิก ตัวเลขไทย และตัวหนังสือที่มีค่าไม่เกิน 100,000 พร้อมทั้งแนะนำการทำงานอย่างมีระเบียบถูกต้อง และปฏิบัติตนให้อยู่ในกฎระเบียบที่ตกลงร่วมกัน

สื่อการเรียน

1. บัตรจำนวนตัวเลขฮินดูอารบิก และตัวเลขไทย
2. ตารางร้อย ตารางสิบ ตารางหน่วย
3. ลูกคิดหลักเลข (ลูกคิด 7 หลัก)
4. แบบฝึกหัด

การวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตรายการอ่านตัวเลข
2. ตรวจการเขียนตัวเลขไทย และตัวเลขฮินดูอารบิก

แผนบูรณาการจัดการเรียนรู้ความซื่อสัตย์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่

6

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ภาษีและความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้เสียภาษีที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน
เรื่อง การเสียภาษีตลอดบทความความซื่อสัตย์

1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

ภาษีแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ภาษีทางตรง และภาษีทางอ้อม ซึ่งหน่วยงานที่ทำหน้าที่เก็บภาษี ได้แก่ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และรัฐบาลกลางประชาชนต้องมีความซื่อสัตย์ในการเสียภาษีให้แก่รัฐ โดยรัฐจะนำรายได้จากการเก็บภาษีไปใช้ในการพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. รู้และเข้าใจบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และรัฐบาลกลางในการนำ

รายได้จากภาษีอากร ไปใช้ประโยชน์ให้แก่ประชาชนและประเทศชาติในด้านใดบ้าง

2. รู้และเข้าใจประเภทของภาษี มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองในการเสียภาษีให้กับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ประเภทโรงเรียนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้าย

3. บอกความแตกต่างระหว่างภาษีทางตรงและภาษีทางอ้อม และตัวอย่างของภาษีบางประเภท

4. รู้และเข้าใจหน่วยงานของรัฐบาลกลางที่รับผิดชอบในการเก็บภาษีประเภทต่าง ๆ

5. เห็นคุณค่าของภาษีอากร ในการพัฒนาประเทศ

สาระการเรียนรู้

ภาษีและความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ในการเสียภาษีที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูสนทนากับนักเรียน ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้คำถาม ดังนี้
  - รัฐนำรายได้ส่วนใดมาใช้ในการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ
  - นักเรียนทราบหรือไม่ว่าภาษีคืออะไร
  - ใครมีหน้าที่เสียภาษีให้แก่รัฐบาล
  - ถ้าทุกคนมีความซื่อสัตย์ไม่หลีกหนีภาษีประเทศชาติจะเป็นอย่างไร

2. ให้นักเรียนศึกษาเรื่อง หน่วยงานที่จัดหารายได้ให้กับรัฐบาลและประเภทภาษีที่นำคัญ ๆ ที่จัดเก็บ จากหนังสือเรียน จากนั้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้คำถามดังนี้

- หน่วยงานที่ทำหน้าที่เก็บภาษีคือหน่วยงานใด
- องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นจัดเก็บภาษีประเภทใดบ้าง
- รัฐบาลกลางจัดเก็บภาษีประเภทใดบ้าง
- ภาษีแต่ละประเภทมีลักษณะเป็นอย่างไร
- หน่วยงานของรัฐบาลกลางที่ทำหน้าที่จัดเก็บภาษีได้แก่หน่วยงานใด
- ประชาชนมีความซื่อสัตย์ในการเสียภาษีจะเกิดผลดีอย่างไร

3. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น 3 – 5 กลุ่ม ให้นักเรียนตอบคำถามกิจกรรมเสนอแนะ และให้นักเรียนหาข้อมูลว่า ครอบครัวยุคของคนเสียภาษีประเภทใดให้กับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และรัฐบาลกลางบ้าง ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันคิด โดยจำแนกเป็นกลุ่ม แล้วออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน

4. ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับประโยชน์ของการจัดเก็บภาษี

5. ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้

- ถ้าประชากรของประเทศไทยมีการเสียภาษีตามหน้าที่อย่างครบถ้วนจะเกิดผลอย่างไร

- ถ้าประชากรของประเทศไทยไม่เสียภาษีตามหน้าที่จะเกิดผลอย่างไร

- ถ้านักเรียนขาดความซื่อสัตย์ในการเสียภาษีจะเกิดผลอย่างไร

6. นักเรียนร่วมกันสรุปว่าหน่วยงานที่มีหน้าที่จัดเก็บภาษีคือหน่วยงานใด ประเภทของภาษีประเภทใดอะไรบ้าง และสรุปว่าภาษีมีประโยชน์อย่างไร

7. ให้นักเรียนตอบคำถามกิจกรรมเสนอแนะ ผู้สอนพานักเรียนไปเรียนรู้จากเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นเพื่อศึกษาเรื่องภาษีและการนำไปใช้เพื่อประโยชน์ให้กับบุคคลที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นอย่างไรบ้างแล้วทำเป็นรายงานกลุ่มส่งครูผู้สอน

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2. ใบงาน

การวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการทำกิจกรรม

2. สังเกตพฤติกรรมและทักษะการทำงานที่เป็นกลุ่มของนักเรียน
3. จากรายงานของนักเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสำรวจการวัดและประเมินผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนศรีอภัยราษฎร์สถิตวิทยาเขตที่ 10
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3 (ศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและก่อนดำเนินการ)

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	คุณลักษณะอันพึงประสงค์											
		ความรับผิดชอบ			ความซื่อสัตย์			ความมีระเบียบวินัย			ความสามัคคี		
		ระดับ			ระดับ			ระดับ			ระดับ		
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1
1.													
2.													
3.													
4.													
5.													
6.													
7.													
8.													
9.													
10.													
11.													
12.													
13.													
14.													
15.													
16.													
รวม													

เกณฑ์การประเมิน ระดับ 1 ผ่าน ระดับ 2 ดี ระดับ 3 ดีมาก

แบบสรุปการสำรวจการวัดและประเมินผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์
(ก่อนดำเนินการ)

ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียน ..... ปีการศึกษา ..... ชั้นประถมศึกษาปีที่ ...
กลุ่มสถานศึกษากลุ่มที่.....สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

ลำดับที่	โรงเรียน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด	จำนวนนักเรียนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์											
			ความรับผิดชอบระดับ			ความซื่อสัตย์ระดับ			ความมีระเบียบวินัยระดับ			ความสามัคคีระดับ		
			3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1
1.														
2.														
3.														
4.														
5.														
	รวม													

ลงชื่อ ..... ผู้วิจัย
( )

เกณฑ์การประเมิน ระดับ 1 ผ่าน ระดับ 2 ดี ระดับ 3 ดีมาก

แบบสรุปผลการวัดและประเมินผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (ก่อนดำเนินการ)
 ของนักเรียน ช่วงชั้นที่ ..... โรงเรียน ..... ปีการศึกษา .....

ลำดับที่	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	นักเรียน ทั้งหมด	จำนวนนักเรียน		
			นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ระดับ		
			ดีเยี่ยม (3)	ดี (2)	ผ่าน ประเมิน (1)
1.	ความรับผิดชอบ				
2.	ความซื่อสัตย์				
3.	ความมีระเบียบวินัย				
4.	ความสามัคคี				
รวมเฉลี่ยร้อยละ					

ลงชื่อ ..... ครูประจำชั้น

( )

ลงชื่อ ..... ผู้บริหาร

( )

แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอน

การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน (ก่อนดำเนินการ)

ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนคำม่วงจรัสวิทย์ อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์

สถานที่ ..... วันที่ .....

ผู้สัมภาษณ์ ..... ผู้วิจัย .....

ผู้ถูกสัมภาษณ์ ..... ครูผู้สอน .....

1. โรงเรียนมีการดำเนินการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนอย่างไร

.....

.....

.....

2. กิจกรรมที่ท่านดำเนินการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนมีกิจกรรมอะไรบ้าง

.....

.....

.....

3. สาเหตุที่นักเรียนขาดคุณธรรม จริยธรรม คืออะไร

.....

.....

.....

4. ท่านคิดว่าควรดำเนินการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนในด้านใดบ้าง

.....

.....

.....

5. ในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ท่านคิดว่ามีใครบ้างที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสรุปผลการสังเกตพฤติกรรมที่เป็นปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน
โรงเรียนคำม่วงจรัสวิทย์ ชั้น.....ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

(ก่อนดำเนินการ)

เดือน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) จำนวนครั้งที่มีการผิดศีลธรรม				หมายเหตุ
	รับผิดชอบ	ซื่อสัตย์	มีระเบียบวินัย	สามัคคี	
กุมภาพันธ์					
มีนาคม					
รวม					
เฉลี่ย					

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ลงชื่อ ..... หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน

( )

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

ลงชื่อ .....

( )

ผู้อำนวยการ โรงเรียนคำม่วงจรัสวิทย์

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

แบบสำรวจความคิดเห็นเสริม (ระหว่างดำเนินการรอบที่ 1)
 โรงเรียนค่านวจริยวิทย์ ภาคเรียนที่ ..... ปีการศึกษา .....
 ชั้น .....
 สัปดาห์ที่ ..... ประจำเดือน ..... พ.ศ. ....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	จำนวนครั้งที่ปฏิบัติ			
		รับผิดชอบ บริเวณ	บันทึกความดี	เวรประจำวัน	ตรวจเครื่อง แต่งกาย
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					
16.					
17.					
18.					
19.					
20.					

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสรุบน้ำักเรียนที่ปฏิบัติกิจกรรมเสริม (ระหว่างดำเนินการวงรอบที่ 1)
 โรงเรียนคำม่วงวิสิวิทย์ ภาคเรียนที่ ..... ปีการศึกษา .....
 ชั้น .....
 สัปดาห์ที่ ..... ประจำเดือน ..... พ.ศ. ....

ชั้น	ร้อยละของนักเรียนปฏิบัติ			
	รับผิดชอบ บริเวณ	บันทึกความดี	เวรประจำวัน	ตรวจเครื่อง แต่งกาย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4				
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5				
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6				
รวมเฉลี่ยร้อยละ				

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสรุปผลการสังเกตพฤติกรรมที่เป็นปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน
โรงเรียนคำม่วงจรัสวิทย์ ชั้น ..... ภาคเรียนที่ ..... ปีการศึกษา .....

สัปดาห์ที่ ..... ประจำเดือน ..... พ.ศ. ....

(ระหว่างคำณิณการรอบที่ 1 กิจกรรมหลัก)

เดือน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) จำนวนครั้งที่พบพฤติกรรม				หมายเหตุ
	รับศีลชอบ	ข้อเสีย	สามัคคี	มีระเบียบวินัย	
กุมภาพันธ์					
มีนาคม					
รวม					
เฉลี่ย					

ลงชื่อ ..... หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน

( )

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

ลงชื่อ .....

( )

ผู้อำนวยการ โรงเรียนคำม่วงจรัสวิทย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสังเกตพฤติกรรมที่เป็นปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน

(ระหว่างดำเนินการรอบที่ 1)

กิจกรรมหลัก โรงเรียนคำม่วงจรัลวิทย์ ภาคเรียนที่ ..... ปีการศึกษา .....
ชั้น .....

ทำไต่ถามที่ ..... ประจำเดือน ..... พ.ศ. ....

เลขที่	ชื่อ - สกุล	จำนวนครั้งที่แสดงพฤติกรรมที่เป็นปัญหา															
		รับผิดชอบ				ซื่อสัตย์				สามัคคี				ระเบียบวินัย			
		สัปดาห์ที่				สัปดาห์ที่				สัปดาห์ที่				สัปดาห์ที่			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
1.																	
2.																	
3.																	
4.																	
5.																	
6.																	
7.																	
8.																	
9.																	
10.																	
11.																	
12.																	
13.																	
14.																	
15.																	

ลงชื่อ ..... ครูประจำชั้น   ลงชื่อ ..... ผู้บริหารสถานศึกษา

( )

( )

แบบประเมินผลการจัดกิจกรรมหลัก กิจกรรมเสริม และการจัดอากรม

การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2

โรงเรียนคำม่วงสวัสดิ์ อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์

1. ชื่อกิจกรรม.....
2. ฝ่าย/งาน.....
3. วัน เดือน ปี และระยะเวลาดำเนินการ.....
4. วัน เดือน ปี สิ้นสุดกิจกรรม.....
5. ผู้รับผิดชอบงาน/กิจกรรม.....
  - 5.1 .....
  - 5.2 .....
  - 5.3 .....
6. ผลที่ได้รับจากกิจกรรม ได้รับความสำเร็จครบถ้วนตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายหรือไม่
.....
7. ข้อเสนอแนะหรือปัญหาอุปสรรคและสิ่งที่ควรแก้ไขเพื่อปรับปรุงกิจกรรมอย่างไร
.....
8. ถ้าไม่ได้ดำเนินการ (ให้เหตุผล)
.....
9. กิจกรรมนี้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพ โรงเรียนหรือไม่และควรดำเนินการต่อไปหรือไม่อย่างไร
.....

ลงชื่อ ..... ผู้รับผิดชอบกิจกรรม

( )

ลงชื่อ ..... หัวหน้า

( )

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียนที่เข้าอบรมคุณธรรมจริยธรรม

โรงเรียนคำม่วงจรัสวิทย์ อําเภอลําม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์

ชื่อ - นามสกุล ..... ชั้นประถมศึกษาปีที่ .....

ชื่อ นามสกุลผู้ประเมิน .....

วัน เดือน ปี ..... เวลาที่ประเมิน .....

รายการพฤติกรรมของผู้เข้าอบรมคุณธรรม จริยธรรม	ระดับคะแนนให้ความถี่ของพฤติกรรมผู้ เข้าอบรมประพฤติปฏิบัติคุณธรรม จริยธรรมเป็นเกณฑ์				
	สม่ำเสมอ	บ่อยๆ	บางครั้ง	นานๆ ครั้ง	ไม่ทำ เลย
	5	4	3	2	1
ด้านความรับผิดชอบ					
1. เข้าร่วมกิจกรรมตรงเวลาและระเียบาของค่าย.....	.....	.....	.....	.....	.....
2. ปฏิบัติตามข้อคคถงของค่ายอย่างเคร่งครัด.....	.....	.....	.....	.....	.....
3. ดูแลรักษา เสื้อ อุปกรณ์ส่วนตัวและส่วนรวม.....	.....	.....	.....	.....	.....
4. ส่งงานตรงตามกำหนดวันเวลา.....	.....	.....	.....	.....	.....
5. ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจ.....	.....	.....	.....	.....	.....
ด้านความซื่อสัตย์					
1. ไม่หนีบสิ่งของของผู้อื่นมาเป็นของตน.....	.....	.....	.....	.....	.....
2. นำของที่เก็บได้มาแจ้งค้ครุเสมอ.....	.....	.....	.....	.....	.....
3. รักษาความลับสัญญาตามข้อคคถง.....	.....	.....	.....	.....	.....
4. บันทึกความค้ตรงตามความเป็นจริง.....	.....	.....	.....	.....	.....
5. รักษาสัญญาความค้ที่ให้ไว้เสมอ.....	.....	.....	.....	.....	.....

แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียนที่เข้าอบรมคุณธรรมจริยธรรม (ต่อ)

โรงเรียนคำม่วงจรัสวิทย์ อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์

ชื่อ - นามสกุล ..... ชั้นประถมศึกษาปีที่ .....

ชื่อ - นามสกุลผู้ประเมิน .....

วัน เดือน ปี ..... เวลาที่ประเมิน .....

รายการพฤติกรรมของผู้เข้าอบรมคุณธรรม จริยธรรม	ระดับคะแนนให้ความถี่ของพฤติกรรมผู้ เข้าอบรมประพฤติปฏิบัติคุณธรรม จริยธรรมเป็นเกณฑ์				
	สม่ำเสมอ	บ่อยๆ	บางครั้ง	นานๆ ครั้ง	ไม่ทำ เลย
	5	4	3	2	1
ด้านความระเบียบวินัย					
1.แต่งกายถูกต้องตามข้อตกลง.....					
2.ปฏิบัติตามความระเบียบของค่าย.....					
3.ช่วยรักษาความสะอาดของค่าย.....					
4.มีความอดทนอดกลั้นในขณะอบรม.....					
5.รักษานเวลา ตรงเวลาและทำงานที่ได้รับ มอบหมายได้เป็นอย่างดี.....					
ด้านความสามัคคี					
1.ร่วมกิจกรรมรักษาความสะอาดของค่าย.....					
2.เข้าแถวรับแจกสิ่งของตามลำดับก่อนหลัง.....					
3.ให้คำปรึกษาและเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี.....					
4.ช่วยงานกลุ่มที่ได้รับมอบหมาย.....					
5.ช่วยเหลือรักษาสภาพแวดล้อมทั่วไปของ สถานที่.....					

แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจพฤติกรรมที่เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน

โรงเรียนคำม่วงจรัญวิทย์ อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์

ชื่อ ..... สกุล ..... ชั้นประถมศึกษาปีที่ .....

คำชี้แจง ให้ผู้เข้าอบรมเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ความซื่อสัตย์ทางวาจา คือข้อใด ก. ไม่พูดปด ข. ไม่พูดอ้อมค้อม ค. ไม่พูดหวาน ง. ไม่พูดมาก 2. เกียรติปฏิบัติตนเป็นคนมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองเสมอสาธุการจะ ได้รับผลดีอย่างไร ก. เรียนเก่ง ข. ว่างนอนสอได้ง่าย ค. มีคนให้ความเชื่อถือ ง. มีฐานะมั่นคง 3. นักเรียนเห็นว่าผู้ใดมีความซื่อสัตย์ในการเรียน ก. นิดมาก โรงเรียนสาธุทุกวัน ข. ร้องทำข้อสอบเองโดยไม่ลอกเพื่อน ค. แก้ให้เพื่อนลอกการบ้าน ง. เก่งกลับบ้านก่อนโรงเรียนเลิก 4. สักดิ์เก็บกระเป๋าสตางค์ได้แล้วนำมามอบให้ครู สักดิ์ การได้รับผลอย่างไร ก. ครูบอกคะแนนเพิ่มให้ ข. ได้รับรางวัลจากเจ้าของกระเป๋า ค. ได้รับเลือกเป็นหัวหน้าชั้น ง. ได้รับประกาศนียบัตรความดี	5. ข้อใดเป็นแนวทางในการปฏิบัติในการเป็นคนซื่อสัตย์ ก. ตั้งเป้าหมายแล้วทำตาม ข. สร้างฐานะให้มั่นคง ค. ขยันทำงานให้สำเร็จ ง. มีกิริยามารยาทเรียบร้อย 6. ข้อใดคือความมีระเบียบวินัย ก. แต่งตัวตามสบาย ข. พังขยะตามสะดวก ค. เดินกลับข้ามเป็นกลุ่ม ง. เข้าแถวรับอาหารกลางวัน 7. “ระเบียบวินัย” เป็นเสมือนสิ่งใดในปัจจุบัน ก. กฎหมาย กติกา หรือ ข. ข้อตกลง มติ หรือ ค. สิทธิ ข้อกำหนด ง. การจัดหมวดหมู่และระยะเวลา 8. บุคคลใดเป็นผู้มีระเบียบวินัย ก. ดวงสิทธิ์ เป็นหัวหน้าชั้นจึงมาโรงเรียนแต่เช้า ข. สมฤดี คำเนอมนแต่เช้าครูเป็นประจำทุกวัน ค. วันรัชมา โรงเรียนก่อนเข้าแถวทุกวัน ง. จิราพรขออนุญาตครูทุกครั้งก่อนออกห้องเรียน

9. ประเพณีใดเกี่ยวข้องกับการจัดเกลาชาวพุทธที่เป็นชาย ก. ประเพณีการบวชตรงเวลา ข. ประเพณีแห่เทียนพรรษา ค. ประเพณีตักบาตรเทโว ง. ประเพณีตักบาตรคอกไม้ 10. จอมพล นิ่งเก้าอี้โยกไปโยกมาอย่างสบายใจ และส่งเสียงรบกวนเพื่อนในขณะเรียนทำให้เพื่อนรำคาญ จอมพล ควรจะปรับตัวเองในเรื่องใด ก. ความรับผิดชอบต่อตนเอง ข. ความมีระเบียบวินัยส่วนตน ค. ความอดทนอดกลั้น ง. ความสามัคคีปรองดอง 11. กลุ่มนักเรียนที่มีความสามัคคีในการทำงานจะมีผลอย่างไร ก. การงานที่ทำสำเร็จได้ดี ข. แต่ละคนต้องจ่ายเงินมากขึ้น ค. กิจกรรมส่วนตัวลดลงไป ง. ทุกคนมีสุขภาพจิตดีขึ้น 12. การกระทำในข้อใดคือตัวอย่างของความสามัคคีในชาติ ก. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ข. กลุ่มผู้ใช้รถใช้ถนน ค. กลุ่มสหกรณ์ชาวนา ง. ชาวบ้านภทงระจัน	13. การแข่งขันกีฬาชุมชนต้องการให้เกิดผลอย่างไร ก. การได้รับรางวัล ข. การเสริมสร้างความสามัคคี ค. การเสริมสร้างพลานามัย ง. การส่งเสริมรักกีฬาทีมชาติ 14. ผลของการขาดความสามัคคีจะมีผลเสียอย่างไร ก. ไม่มีชื่อเสียง ข. ถูกคนดูหมิ่น ค. การงานล้มเหลว ง. เสียค่าใช้จ่ายมากขึ้น 15. ถ้าคนในชาติสามัคคีกันประเทศชาติจะเป็นอย่างไร ก. มีความมั่นคง ข. รามัญมีอาชีพ ค. ความเป็นอยู่ดีขึ้น ง. ทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ 16. สมบัติจัดการเวลาทำกรบ้านและทบทวนบทเรียนเพื่อจะได้เตรียมตัวสอบนักเรียนคิดว่าสมบัติปฏิบัติเหมาะสมหรือไม่ ก. ไม่เหมาะสม เพราะเป็นการบังคับตนเอง ข. ไม่เหมาะสม เพราะไม่มีเวลาทำอย่างอื่น ค. เหมาะสม เพราะจะช่วยให้เข้าใจยิ่งขึ้น ง. เหมาะสม เพราะเป็นการฝึกวินัยในตนเอง

17. บุคคลใดเป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ ก. ชาวเรือ ปล่อยการกั้นเพื่อนเป็นนางวิชา ข. สมคิดหยินยางลงเพื่อนมาใช้โดยไม่ขออนุญาตก่อน ค. ฉัญญา ช่วยพ่อแม่ทำงานบ้านตามบันทึกความคิดประจำวัน ง. สุรพล คุยเสียงดังขณะที่ครูกำลังสอนภาษาไทย 18. นักเรียนเห็นว่าใครปฏิบัติตน ได้ถูกต้องและเหมาะสมแล้ว ก. สุรพล ถัดกวีชื่อของเล่น ข. คาวใจนอนกินขนมและดูทีวีไปด้วย ค. แก้วคนเดินกินลูกชิ้นตามถนน ง. สมหวังสวมหมวกกันน็อคทุกวัน	19. นักเรียนเห็นว่าบุคคลใดปฏิบัติตน ได้เหมาะสมที่สุด ก. มาส์ร้องไห้ขอญาติของเล่น ข. กานดาออกการบ้านเพื่อนทุกวัน ค. อารีให้เพื่อนยืมเงิน ง. สมปองช่วยครูทำความสะอาดถังน้ำเย็น 20. กานดา นั่งชม โทรทัศน์และพูดคุยเสียงดัง ในห้องเรียน เวลาครูให้ทำงาน กานดา ก็จะคุยเสียงดัง ในห้องเรียน ถ้านักเรียนเป็น กานดา จะแก้ไขตนเองอย่างไร ก. ขออนุญาตครูออกมากุณนอกห้องเรียน ข. ขาดโรงเรียนบ่อยๆ และ ไม่ไปโรงเรียนอีก ค. ปฏิบัติตนเช่นเคย เพราะมันสนุกสนาน ง. ฝึกวินัยการพูดให้ถูกเวลา

เฉลยแบบทดสอบ

ก	1	5	7	9	10	11	15
ข	3	13					
ค	2	12	14	17			
ง	4	6	8	16	18	19	20

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

หลักสูตรการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนคำม่วงจรัสวิทย์

หลักสูตรการอบรม

หลักสูตรการอบรมมีหลักการสำคัญดังนี้

1. เป็นการศึกษาคุณธรรมจริยธรรมเรื่องความรับผิดชอบ
2. เป็นการศึกษาคุณธรรมจริยธรรมเรื่องความซื่อสัตย์
3. เป็นการศึกษาคุณธรรมจริยธรรมเรื่องความสามัคคี
4. เป็นการศึกษาคุณธรรมจริยธรรมเรื่องความมีระเบียบวินัย

จุดหมาย

การศึกษาค้นคว้าคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 การศึกษานี้มีพื้นฐานมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตให้พร้อมที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคม ตามบทบาทหน้าที่ของตนในฐานะพลเมืองดีตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต ทนต่อการเปลี่ยนแปลงมีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ ทำงานเป็น และครองชีวิตอย่างสงบสุข

ในการศึกษาหลักสูตรการอบรมนี้มุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้เรื่องคุณธรรม จริยธรรมสำหรับชีวิตมนุษย์
2. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับตนเองในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความสามัคคี และด้านความมีระเบียบวินัย
3. สามารถปฏิบัติตนในด้านความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความสามัคคี และด้านความมีระเบียบวินัยของตนเองกับสังคม
4. สามารถวิเคราะห์สาเหตุและเสนอแนวทางแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเอง และครอบครัวหรือโรงเรียนได้อย่างมีเหตุผลด้วยทักษะกระบวนการทางคุณธรรม จริยธรรม ตามวิถีของชาวพุทธ

โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตร	จำนวน/ชั่วโมง
หลักสูตรที่ 1 เรื่องความรับผิดชอบ	2 ชั่วโมง
หลักสูตรที่ 2 เรื่องความซื่อสัตย์	2 ชั่วโมง
หลักสูตรที่ 3 เรื่องความสามัคคี	2 ชั่วโมง
หลักสูตรที่ 4 เรื่องความมีระเบียบวินัย	2 ชั่วโมง
ปฏิบัติการกิจกรรมอื่น ๆ	38 ชั่วโมง

มวลประสบการณ์ที่จัดให้ผู้เข้าอบรมเกิดการพัฒนามาความรู้ มีคุณธรรม 4 ด้าน ดังนี้
 คุณธรรมด้านที่ 1 ด้านความรับผิดชอบ ประกอบด้วย ความหมายและเนื้อหา
 ความรู้ กิจกรรมในการปฏิบัติ

คุณธรรมด้านที่ 2 ด้านความซื่อสัตย์ ประกอบด้วย ความหมายและเนื้อหา
 ความรู้ กิจกรรมในการปฏิบัติ

คุณธรรมด้านที่ 3 ด้านความสามัคคี ประกอบด้วย ความหมายและเนื้อหา
 ความรู้ กิจกรรมในการปฏิบัติ

คุณธรรมด้านที่ 4 ด้านความมีระเบียบวินัย ประกอบด้วย ความหมายและ
 เนื้อหาความรู้ กิจกรรมในการปฏิบัติ

1. ความรับผิดชอบ

คำอธิบาย

ศึกษารูปแบบของการกระทำต่าง ๆ ที่แสดงถึงการมีความรับผิดชอบและการ
 ไม่มีความรับผิดชอบ อภิปรายเปรียบเทียบให้เห็นผลของความมีความรับผิดชอบ การไม่ม
 ีความรับผิดชอบ สึกตัดสินใจเลือกการปฏิบัติที่ความมีความรับผิดชอบ การไม่มีความ
 รับผิดชอบ แล้วเลือกแนวปฏิบัติ วิธีการปฏิบัติซึ่งเหมาะสมกับตนเอง

ฝึกปฏิบัติตนในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ให้ตรงเวลาและสม่ำเสมอ

อภิปรายผลของการปฏิบัติที่มีต่อตนเอง ผู้อื่น สังคม และประเทศชาติ
 การปฏิบัติตนเป็นคนที่มีความรับผิดชอบและไม่มีความรับผิดชอบ นำผลจากการอภิปรายไป
 กำหนดในการปฏิบัติร่วมกัน ฝึกปฏิบัติ ประเมินตนเอง และแก้ไขข้อปฏิบัติให้ดียิ่งขึ้น

2. ความซื่อสัตย์สุจริต

คำอธิบาย

ศึกษารูปแบบ ตัวอย่างและการกระทำของคนที่มีความซื่อสัตย์ และได้ผลดีต่อตนเอง ครอบครัว สังคม อภิปรายเปรียบเทียบให้เห็นผลของความซื่อสัตย์ และผลของความไม่ซื่อสัตย์ ฝึกตัดสินใจเลือกว่าสิ่งใดควรกระทำอย่างมีเหตุผล แล้วเลือกแนวปฏิบัติ วิธีการปฏิบัติซึ่งเหมาะสมกับตนเอง

ฝึกปฏิบัติตนเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์ด้วยการตั้งสัจจะ และการกระทำตามสัจจะที่ตั้งไว้ในเรื่องต่าง ๆ

อภิปรายผลของการปฏิบัติที่มีต่อตนเอง ผู้อื่น นอกความรู้สึกรู้สึกของตนเองที่กระทำด้วยความซื่อสัตย์และไม่ซื่อสัตย์ นำผลจากการอภิปรายไปกำหนดในการปฏิบัติ ฝึกปฏิบัติ ประเมินตนเอง ปรับปรุงแนวปฏิบัติของตนเองให้ดียิ่งขึ้น

เพื่อให้เห็นคุณค่าของความซื่อสัตย์ เกิดความชื่นชมคนที่มีความซื่อสัตย์ สามารถปฏิบัติตนเป็นคนซื่อสัตย์ด้วยการเป็นคนที่มีความรับผิดชอบ ไม่พูดปด ไม่โลภ ไม่ขโมย ไม่ละเมิดของรักของผู้อื่น ทำตามสัจจะที่ตั้งไว้จนเป็นคนที่น่าไว้วางใจ

3. ความสามัคคี

คำอธิบาย

ศึกษารูปแบบของกลุ่มบุคคลที่มีการรวมกลุ่มเพื่อความสามัคคี และการขาดความสามัคคี อภิปรายเปรียบเทียบให้เห็นผลที่เกิดขึ้นจากการรวมกลุ่มที่ดี ไม่ดี ฝึกตัดสินใจเลือกแนวทางการปฏิบัติ ที่เหมาะสมกับตนเองอย่างมีเหตุผล

ฝึกปฏิบัติโดยให้เรียน เล่น อยู่ร่วมกัน เข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อหมู่คณะ ตามแนวทางที่กำหนด

อภิปรายผลของการปฏิบัติที่มีต่อตนเอง และส่วนรวม บอกความรู้สึกรู้สึกของคนที่มีต่อการปฏิบัติและไม่ปฏิบัติตนเพื่อส่วนรวม นำผลจากการอภิปรายไปกำหนดเป็นแนวทางการปฏิบัติ ฝึกปฏิบัติ แล้วประเมินตนเอง พร้อมทั้งแก้ไขข้อปฏิบัติให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เพื่อให้เห็นคุณค่าของการปฏิบัติตนเพื่อประโยชน์ต่อหมู่คณะ เกิดความชื่นชมในการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อหมู่คณะ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ไม่เห็นแก่ตัว มีใจเป็นธรรม สามารถปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อหมู่คณะในทางสร้างสรรค์

4. ความมีระเบียบวินัย

คำอธิบาย

ศึกษารูปแบบของบุคคลคนที่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของห้องเรียน โรงเรียน และสังคมซึ่งทำให้เกิดผลดีต่อตนเอง ครอบครัว สังคม อีกทั้งประปรายเปรียบเทียบให้เห็น ผลดีและผลเสียของการปฏิบัติ และการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของห้องเรียน โรงเรียน สังคม ผิดศีลธรรมใจ เลือกรูปการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบและการไม่ปฏิบัติตามตามกฎ ระเบียบ อย่างมีเหตุ มีผล แล้วเลือกแนวปฏิบัติ วิธีการปฏิบัติซึ่งเหมาะสมกับตนเอง

ฝึกปฏิบัติงานให้เสร็จทันตามเวลาที่กำหนด ฝึกทำตามกฎ ระเบียบของ ห้องเรียน โรงเรียน สังคม ตามแนวทางที่กำหนดไว้

อภิปรายผลของการปฏิบัติที่มีต่อตนเอง ผู้อื่น บอกความรู้สึกรู้สึกของตนเองที่มีต่อ การปฏิบัติและไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ แล้วนำผลจากการอภิปรายไปกำหนดเห็นข้อตกลงใน การปฏิบัติร่วมกัน ฝึกปฏิบัติตามข้อตกลง และประเมินตนเองเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อตกลง ของกลุ่ม พร้อมทั้งแก้ไขข้อปฏิบัติให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นอยู่เสมอ

เพื่อให้เห็นคุณค่าของการปฏิบัติตามกฎระเบียบของห้องเรียน โรงเรียน สังคมมีวินัยในตนเอง มีความรับผิดชอบ

ตารางวิเคราะห์หลักสูตร

จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	กิจกรรมอบรม	เวลา/ชั่วโมง
เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจความหมายของหลักธรรม 4 หลักธรรม คือ	หลักธรรม 4 1. ความรักเมตตา 2. ความซื่อสัตย์ 3. ความสามัคคี 4. ความมีระเบียบวินัย	1. ศึกษาค้นคว้า - ความหมาย - ประโยชน์ของหลักธรรม	4 ชั่วโมง
1. ความรักเมตตา 2. ความซื่อสัตย์ 3. ความสามัคคี 4. ความมีระเบียบวินัย		2. อภิปรายให้เห็นความสำคัญหลักธรรมทั้ง 4 หลักธรรม	4 ชั่วโมง
และนำมาปฏิบัติที่เกิดผลดีต่อตนเองและผู้อื่น สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้		3. ฝึกปฏิบัติตามหลักธรรมตามรูปแบบที่กำหนด	2 ชั่วโมง
		4. บอกความรู้ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติ	1 ชั่วโมง
		5. สรุปผลที่เกิดจากการได้ปฏิบัติ และจดบันทึกการปรับปรุงตนเองในอนาคต สัญญาการทำความดี	1 ชั่วโมง

กำหนดเวลาการอบรม

ตลอดหลักสูตร 2 คืน 3 วัน ใช้เวลาปฏิบัติงานเกี่ยวกับคุณธรรมทั้ง 4 คุณธรรม
อยู่ 2 วัน คือวันแรกของการอบรม จะอบรม เรื่อง คุณธรรมความรับผิดชอบ ใช้เวลา 2
ชั่วโมงในภาคเช้า ภาคบ่ายอบรมคุณธรรม เรื่อง ความซื่อสัตย์ ใช้เวลา 2 ชั่วโมง วันที่สอง
ของการอบรม ภาคเช้า อบรม เรื่อง คุณธรรมความสามัคคี ใช้เวลา 2 ชั่วโมง ภาคบ่าย
อบรม คุณธรรม เรื่อง ความมีระเบียบวินัย ใช้เวลา 2 ชั่วโมง ปฏิบัติกิจกรรม 38 ชั่วโมง
รวม 46 ชั่วโมง

ตารางอบรม

วัน เดือน ปี	เนื้อหา	กิจกรรม	วิทยากร
วันที่ 1			
09.00 น.	รายงานตัว	รับรายงานตัว	คณะครู
09.00 - 10.00 น.	พิธีเปิดการอบรม	พิธีเปิดการอบรม	ประธานใน พิธี
10.00 - 11.00 น.	-ทดสอบก่อนอบรม -ความรับผิดชอบ	-ทดสอบก่อนอบรม -ศึกษาใบความรู้และทำกิจกรรม ตามใบงานที่ 1	พระวิทยากร
11.00 - 12.00 น.	-ความรับผิดชอบ	-ศึกษาใบความรู้และทำกิจกรรม ตามใบงานที่ 2	พระวิทยากร
12.00 - 13.00 น.	-รับประทานอาหาร	-รับประทานอาหาร	พระวิทยากร แม่บ้าน
13.00 - 14.00 น.	อภิปราย/ความ รับผิดชอบ	-อภิปรายประโยชน์-โทษ	พระวิทยากร
14.00 - 15.00 น.	ความซื่อสัตย์ ความซื่อสัตย์	ศึกษาใบความรู้และทำกิจกรรม -ตามใบงานที่ 1	พระวิทยากร
15.00 - 16.00 น.	อภิปราย/ความ ซื่อสัตย์	ศึกษาใบความรู้และทำกิจกรรม -ตามใบงานที่ 2	พระวิทยากร
16.00 - 17.00	อภิปราย/ความ ซื่อสัตย์	อภิปรายประโยชน์/โทษ -อาบน้ำทำความสะอาดที่พัก	พระวิทยากร คณะครู
17.00 - 18.00 น.	พักผ่อน อาบน้ำ รับประทานอาหาร	รับประทานอาหาร	คณะครู

วัน เดือน ปี	เนื้อหา	กิจกรรม	วิทยากร
18.00 - 19.00 น.	คุณธรรมความ รับผิดชอบ	ศึกษาใบความรู้	พระวิทยากร
19.00 - 20.00 น.	คุณธรรมความ รับผิดชอบ	ศึกษาใบความรู้	พระวิทยากร
20.00 - 21.00 น.	อภิปรายความ รับผิดชอบ	อภิปรายประ โยชน์/โทษ ฝึกสมาธิ	พระวิทยากร
วันที่ 2			
05.00 - 06.00 น.	สวดมนต์เช้า	สวดมนต์เช้า	พระวิทยากร
06.00 - 06.30 น.	รับประทานข้าวต้ม	รับประทานข้าวต้ม	แม่บ้าน/ครู
06.30 - 08.00 น.	ทำความสะอาด บริเวณที่พัก	ทำความสะอาดบริเวณที่พัก	คณะครู
08.00 - 09.00 น.	คุณธรรมความ สามัคคี	-ศึกษาใบความรู้และทำกิจกรรม ตามใบงานที่ 1	พระวิทยากร
09.00 - 10.00 น.	คุณธรรมความ สามัคคี	-ศึกษาใบความรู้และทำกิจกรรม ตามใบงานที่ 2	พระวิทยากร
10.00 - 11.00 น.	อภิปรายคุณธรรม	-อภิปรายประ โยชน์- โทษ	พระวิทยากร
11.00 - 12.00 น.	ความสามัคคี -คู่มือที่สาม	-คู่มือที่สาม	พระวิทยากร
12.00 - 13.00 น.	รับประทานอาหาร เที่ยง	-รับประทานอาหารเที่ยง	พระวิทยากร แม่บ้าน/คณะ
13.00 - 14.00 น.	คุณธรรมความมี ระเบียบวินัย	-ศึกษาใบความรู้และทำกิจกรรม ตามใบงานที่ 1	ครู พระวิทยากร
14.00 - 15.00 น.	คุณธรรมความมี ระเบียบวินัย	-ศึกษาใบความรู้และทำกิจกรรม ตามใบงานที่ 2	พระวิทยากร
15.00 - 16.00 น.	อภิปรายความมี ระเบียบวินัย	-อภิปรายประ โยชน์- โทษ	พระวิทยากร
16.00 - 17.00 น.	คืนน้ำป่าณะ/พักผ่อน	คืนน้ำป่าณะ/พักผ่อน	คณะครู

ตารางอาหาร (ต่อ)

วัน เดือน ปี	เนื้อหา	กิจกรรม	วิทยากร
17.00 - 18.00 น.	อาบน้ำ/รับประทานอาหารเย็น	อาบน้ำ/รับประทานอาหารเย็น	คณะครู
18.00 - 21.00 น.	สวดมนต์เย็น/ฝึกสมาธิ	สวดมนต์เย็น/ฝึกสมาธิ	พระวิทยากร
วันที่ 3			
05.00 - 06.00 น.	สวดมนต์เช้า	สวดมนต์เช้า	พระวิทยากร
06.00 - 06.30 น.	รับประทานข้าวต้ม	รับประทานข้าวต้ม	แม่บ้าน/ครู
06.30 - 07.30 น.	ทำความสะอาดบริเวณที่พัก/อาบน้ำ	ทำความสะอาดบริเวณที่พัก/อาบน้ำ	พระวิทยากร
07.30 - 08.00 น.	ทดสอบหลังอบรม 20 ข้อ	ทำข้อสอบจำนวน 20 ข้อ	พระวิทยากร
08.00 - 09.00 น.	สรุป คุณธรรม 4 คุณธรรม	- อภิปราย สรุป - ชักถามข้อสงสัย - เขียนข้อเสนอนะครั้งต่อไป	พระวิทยากร
09.00 - 10.00 น.	สัญญาการทำความดีในคุณธรรม 4 คุณธรรม	เขียนสัญญาการทำความดีในคุณธรรม 4 คุณธรรม	พระวิทยากร
10.00 - 11.00 น.	พิธีปิด	พิธีปิด	พระวิทยากร
11.00 - 12.00 น.	รับประทานอาหารเที่ยงร่วมกัน/กลับบ้าน	รับประทานอาหารเที่ยง/กลับบ้าน	พระวิทยากร

วิธีดำเนินการ

เพื่อให้การจัดการอบรมตามหลักสูตรนี้ ประสบความสำเร็จตามจุดหมายข้างต้น จึงกำหนดวิธีดำเนินการไว้ ดังนี้

1. จัดอบรมทุกปีและต่อเนื่อง โดยให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมมากที่สุด
2. จัดการอบรมช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6
3. จัดการอบรมที่วัดในเขตบริการของโรงเรียน
4. จัดอบรม โดยเน้นให้ผู้เข้าอบรมได้ปฏิบัติจริงด้วยตนเอง
5. วิทยากรในการอบรมเป็นคณะพระสงฆ์ เพื่อเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน
6. ในการเสริมสร้างค่านิยมที่ระบุไว้ในจุดหมายต้องปลูกฝังค่านิยมที่เป็นพื้นฐานของหลักสูตร 4 คุณธรรม คือ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความสามัคคี และความมีระเบียบวินัย
7. จัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการปฏิบัติจริงของผู้เข้าอบรม
8. วัตถุประสงค์ ประเมินผลและติดตามการประจักษ์ผลของหลักสูตร อบรม วิทยากร รายงานผลต่อไปตามลำดับ

การวัดผล การประเมินผลและการติดตามผล

การวัดผลและประเมินผลตลอดจนการติดตามผลเพื่อพัฒนาการศึกษาคณะคุณธรรม 4 คุณธรรมสำหรับนักเรียนที่เข้ารับการอบรมควรเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ใบงานความมีระเบียบวินัย 1
การจัดเก็บสิ่งของมีในหมวดหมู่
(สำหรับผู้เข้ารับการอบรม)

คำสั่ง

1. เมื่อแต่ละกลุ่มได้ดูอุปกรณ์แล้วให้หัวหน้ากลุ่มแจกสิ่งของที่มีอยู่ในถุงพลาสติกให้สมาชิกในกลุ่มคนละ 1 ชิ้น
2. ให้ฟังคำสั่งจากวิทยากร
3. เมื่อปฏิบัติเสร็จแล้วออกนำเสนอ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ใบงานความมีระเบียบวินัย 1
การจัดเก็บสิ่งของเป็นหมวดหมู่
(สำหรับวิทยากร)

คำสั่ง ให้ผู้เข้าอบรมปฏิบัติดังนี้

1. เมื่อแต่ละกลุ่มได้ดูอุปกรณ์แล้วให้หัวหน้ากลุ่มแจกสิ่งของที่มีอยู่ในถุงพลาสติกให้สมาชิกในกลุ่มคนละ 3 ชิ้น ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผน 5 นาทีในการที่จะนำสิ่งของที่มีจำนวนเกินตามใบรายการที่กำหนด เพื่อไปแลกเปลี่ยนสิ่งของจากกลุ่มอื่นให้ได้ครบตามรายการ
2. ให้แต่ละกลุ่มฟังสัญญาณนกหวีดจากวิทยากร (เวลา 7 นาที)
3. วิทยากรให้สัญญาณหยุด รวมกลุ่มตรวจสอบสิ่งของ
4. ให้แต่ละกลุ่มเก็บสิ่งของใส่กล่อง (เวลา 3 นาที)
5. ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอ
6. วิทยากรสรุปจากที่สังเกตการทำกิจกรรมของแต่ละกลุ่ม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ใบรายการสิ่งของ (ระเบียบวินัย 1)

การจัดสิ่งของเป็นหมวดหมู่

คำสั่ง ให้แต่ละกลุ่มแลกเปลี่ยนสิ่งของให้ครบตามรายการต่อไปนี้

สิ่งของ	จำนวน	การปฏิบัติ	
		ได้	ไม่ได้
1. คินสอ	1 แท่ง	.....	.....
2. ปากกา	1 ด้าม	.....	.....
3. ไม้โปรแทรกเตอร์	1 อัน	.....	.....
4. กาวลาเท็กซ์	1 ขวด	.....	.....
5. สมุด	1 เล่ม	.....	.....
6. คินน้ำมัน	1 ก้อน	.....	.....
7. ยางลบ	1 ก้อน	.....	.....
8. ชู๊ตกัน	1 อัน	.....	.....
9. กรรไกร	1 อัน	.....	.....
10. ปากกาเคมี	1 ด้าม	.....	.....

แบบสังเกต ระเบียบวินัย 1

(สำหรับวิทยากร)

1. เมื่อผู้เข้ารับการอบรมได้รับคำสั่งแล้วแต่ละกลุ่มมีการวางแผนหรือไม่

.....

.....

.....

2. แต่ละกลุ่มปฏิบัติได้สำเร็จหรือไม่เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

3. สรุปความแตกต่างระหว่างผู้เข้ารับการอบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของกับการให้ผู้เข้าอบรม นำสิ่งที่ได้มาปฏิบัติแล้วมาเทียบใส่กล่อง ต่างกันในเรื่องระเบียบวินัยอย่างไร

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ใบงานความมีระเบียบวินัย 2

การเดินจงกรม
(สำหรับผู้นั่งสมาธิ)

คำชี้แจง ให้ผู้เข้ารับการอบรมปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. หัวหน้ากลุ่มเมื่อได้รับของกระดานสี่เหลี่ยมให้เปิดของแจกกระดานสี่เหลี่ยมให้สมาชิกในกลุ่มให้ครบเพื่อใช้ฝึกหน้าอกในการแยกกลุ่มเดินจงกรม
2. เมื่อได้รับคำสั่ง ให้แยกไปตามจุดที่กำหนดและตั้งแถวตามลำดับต่อไปนี้
ลำดับที่ 1 สีเหลือง
ลำดับที่ 2 สีแดง
ลำดับที่ 3 สีเขียว
3. เดินจงกรม ใช้เวลา 15 นาที
4. เสร็จแล้วฟังบรรยายสรุป

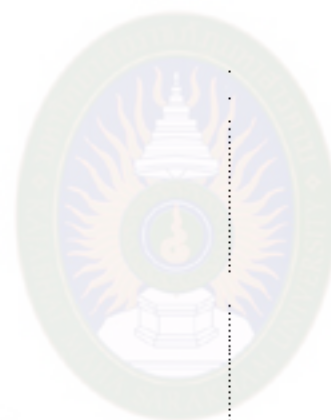

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ใบงาน (ความรับผิดชอบ 1)
การสร้างภาพปะติด
(สำหรับผู้รับการอบรม)

คำชี้แจง ให้ผู้รับการอบรม ทำกิจกรรมร่วมกันตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. หัวหน้ากลุ่มแต่ละกลุ่มรับอุปกรณ์จากวิทยากร
2. เมื่อได้รับอุปกรณ์แล้วนำมาแจกเพื่อนในกลุ่ม คนละ 1 ชิ้น
3. ให้แต่ละคนสังเกตภาพที่วิทยากรคิดเป็นตัวอย่างไว้อย่างละเอียด
4. ให้ผู้รับการอบรมแต่ละคนนำอุปกรณ์ที่ตนเองปะติดให้เป็นภาพที่สมบูรณ์ใช้เวลา 15 นาที
5. เมื่อได้ยินเสียงนกหวีดให้สัญญาณหมดเวลา ให้หยุดทำ และเก็บอุปกรณ์ที่เหลือ
6. นำเสนอผลงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ใบงาน (ตามระดับศัทธิศษ 2)
การสร้างสะพานข้ามฟาก
(สำหรับผู้เข้ารับการอบรม)

คำชี้แจง ให้ผู้เข้ารับการอบรม ทำกิจกรรมร่วมกันตามขั้นตอนต่อไปนี้ให้เสร็จทันเวลาที่กำหนด

1. นักเรียนดูตัวอย่างสะพานที่ประกอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว
2. หัวหน้ากลุ่มและสมาชิกรับอุปกรณ์จากวิทยากร
3. สมาชิกในกลุ่มลงมือประกอบสะพานให้เสร็จและสามารถปล่อยลูกโป่งลงข้ามสะพานได้ให้เสร็จภายใน เวลา 15 นาที
4. ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน (ครูเป็นผู้สังเกต)

การสร้างสะพานข้ามฟาก

กลุ่ม .....

1. นักเรียนมีการวางแผนการทำงานหรือไม่

.....

.....

.....

2. สมาชิกในกลุ่มได้ระดมความคิดกันอย่างกว้าง

.....

.....

.....

3. นักเรียนร่วมมือกันปฏิบัติกิจกรรมหรือไม่

.....

.....

.....

4. สรุปภาพรวมการปฏิบัติกิจกรรมส่งบอลข้ามสะพานทันเวลาหรือไม่

ทันเวลาเพราะเหตุใด

.....

.....

.....

ไม่ทันเวลาเพราะเหตุใด

.....

.....

.....

(ลงชื่อ) ..... ผู้ประเมิน

(ลงชื่อ) ..... ผู้ตรวจ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ใบงานการปฏิบัติกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ

ความซื่อสัตย์ 1

(สำหรับผู้เข้าอบรม)

คำชี้แจง ให้แต่ละกลุ่มตอบคำถามต่อไปนี้ตามความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม

1. ตั้งชื่อเรื่อง

.....

.....

.....

2. บักร์เรียนเห็นคุณค่าและประโยชน์ของคุณธรรม (ความซื่อสัตย์) อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

3. นักเรียนควรนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

(ลงชื่อ)..... ผู้ประเมิน

(ลงชื่อ)..... ผู้ประเมิน

แบบสังเกตพฤติกรรมการแสดงบทบาทสมมติ

ความซื่อสัตย์ 1

(สำหรับวิทยากร)

คำชี้แจง ให้ผู้สังเกตการณ์บันทึกพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันของนักเรียนที่แสดง
บทบาทสมมติและการเป็นผู้ชมที่ดี

1. ความพร้อมหรือของนักเรียนที่แสดงบทบาทสมมติน่าประทับใจ และสื่อสารความ
เข้าใจเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ เป็นอย่างไร

.....
.....
.....

2. การตั้งชื่อเรื่องเหมาะสมกับการแสดงบทบาทสมมติหรือไม่

.....
.....
.....

3. นักเรียนเห็นคุณค่า และประโยชน์ของคุณธรรมความซื่อสัตย์อย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

(ลงชื่อ) ..... ผู้ประเมิน

(ลงชื่อ) ..... ผู้ประเมิน

ใบงานการปฏิบัติกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ

ความซื่อสัตย์ 2

(สำหรับผู้เข้าอบรม)

คำชี้แจง ให้แต่ละกลุ่มตอบคำถามต่อไปนี้ตามความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม

1. ตั้งชื่อเรื่อง

.....

.....

.....

2. นักเรียนเห็น โทษของการขาดคุณธรรม (ความซื่อสัตย์ 2) อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

3. ถ้าเป็นตัวแทนนักเรียนเองควรต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

(ลงชื่อ) ..... ผู้ประเมิน

(ลงชื่อ) ..... ผู้ประเมิน

แบบสังเกตพฤติกรรมการแสดงบทบาทสมมติ

ความซื่อสัตย์ 2

(สำหรับวิทยากร)

คำชี้แจง ให้ผู้สังเกตการณ์บันทึกพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันของนักเรียนที่แสดง
บทบาทสมมติและถาเป็นผู้นชมที่ด

1. ความพร้อมเพรียงของนักเรียนที่แสดงบทบาทสมมติ่าประทับใจ และสื่อสารความ
เข้าใจเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ เป็นอย่างไร

.....
 .....
 .....

2. การตั้งชื่อเรื่องเหมาะสมกับการแสดงบทบาทสมมติหรือไม่

.....
 .....
 .....

3. นักเรียนเห็นคุณค่า และประโยชน์ของคุณธรรมความซื่อสัตย์อย่างไรบ้าง

.....
 .....
 .....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

(ลงชื่อ) ..... ผู้ประเมิน

(ลงชื่อ) ..... ผู้ประเมิน

ใบงานความสามัคคี 1
(สำหรับผู้เข้าร่วมการอบรม)

คำชี้แจง ให้ผู้เข้ารับการอบรมศึกษาและปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. เมื่อแต่ละกลุ่มได้รับของใบงานแล้วให้แต่ละกลุ่มนั่งที่ในวงกลม
2. หัวหน้ากลุ่มเปิดของ แล้วแจกกระดาษหนึ่งเรื่องพิมพ์ในซองให้สมาชิกในกลุ่มคนละ 1 แผ่น
3. หัวหน้ากลุ่มอ่านข้อความในกระดาษขำขันให้สมาชิกในกลุ่มฟัง 2 – 3 เที่ยว
4. ให้สมาชิกในกลุ่มหาตัวอักษรแล้วตัดมาติดในช่องว่างตามข้อความที่กำหนด (เวลา 15 นาที)
5. ให้แต่ละกลุ่มหยุดทำกิจกรรมเมื่อได้ยินเสียงสัญญาณนกหวีดจากวิทยากร
6. ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้ารับการอบรม

ความสามัคคี 1

(ครูเป็นผู้สังเกต)

1. นักเรียนมีการวางแผนการทำงานหรือไม่

.....

.....

.....

2. สมาชิกในกลุ่มช่วยงานเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

3. ทำงานเสร็จทันเวลาหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

4. สรุปความสามัคคีของสมาชิกในกลุ่มอยู่ในระดับดีหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

(ลงชื่อ) ..... ผู้ประเมิน

(ลงชื่อ) ..... ผู้ตรวจ

ใบงานความสามัคคี 2
การสู้กับระเบิด
(สำหรับผู้เข้ารับการอบรม)

คำชี้แจง ให้ผู้เข้ารับการอบรมปฏิบัติตามคำสั่งอย่างเคร่งครัด

1. เมื่อหัวหน้ากลุ่มได้รับของเครื่องมือ ในการสู้กับระเบิดจากวิทยากรแล้วอ่านวิธีสู้กับระเบิดให้สมาชิกในกลุ่มฟังให้เข้าใจ
2. ให้แต่ละกลุ่มเดินไปสู้กับระเบิดตามจุดที่กำหนดให้
3. เมื่อสู้กับระเบิดได้แล้วให้นำเครื่องมือสู้กับระเบิดพร้อมทั้งระเบิดให้วิทยากร โดยเร็ว
4. แต่ละกลุ่มออกนำเสนอ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วิธีกู้ภัยระเบิด

(สำหรับผู้เข้ารับการอบรม)

1. เมื่อเดินมาถึงบริเวณที่วางระเบิดแล้วให้หัวหน้ากลุ่มนำเครื่องมือกู้ภัยระเบิดออกมายาวไว้ในบริเวณจุดกึ่งกลางวงกลมที่กำหนดไว้อย่าให้ถูกระเบิด
2. กระจายเชือกที่ผูกเครื่องกู้ภัยกับระเบิดออกไปตามรัศมีของวงกลม ให้ปลายเชือกแต่ละเส้นพ้นจากเส้นรอบวงกลม
3. ให้สมาชิกแต่ละคนจับดึงปลายเชือกแต่ละเส้นเพื่อยกเครื่องกู้ภัยกับระเบิดขึ้น แล้วเคลื่อนที่ไปผู้ระเบิดที่ถูกวางเอาไว้ออกจากวงกลมทีละจุดจนหมด โดยไม่ให้สมาชิกคนใดคนหนึ่งเหยียบใน บริเวณวงกลม
4. เมื่อได้ครบแล้วนำส่งวิทยากร

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้ารับการอบรม
ความสามัคคี 2
(วิทยากร)

1. แต่ละกลุ่มปฏิบัติตามคำสั่งหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....
.....

2. สมาชิกในแต่ละกลุ่มมีความพอใจในผลการร่วมมือกันปฏิบัติงานหรือไม่

.....
.....
.....

3. แต่ละกลุ่มได้รับผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด

.....
.....
.....

4. สรุปความสามัคคีในแต่ละกลุ่มอยู่ในระดับใด

.....
.....
.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

(ลงชื่อ) ..... ผู้ประเมิน
(ลงชื่อ) ..... ผู้ตรวจ